

**Gemeente
Voorschoten**

Coalitieakkoord 2022-2026

Voorschoten in verbinding vooruit

Inhoud

Inleiding	2
Samenvatting	4
1. Bestuurlijke zelfstandigheid	6
2. Een florierende economie	7
3. Betrouwbare dienstverlening aan inwoners	11
4. Inwonerparticipatie stimuleren	12
5. Veiligheid handhaven in ons dorp	13
6. Wonen	14
7. Energie, groen en klimaat	17
8. Grondstoffenplan	19
9. Verkeer en Bereikbaarheid	20
10. Beheerplannen	21
11. Goede zorg voor de inwoners	22
12. Voorschoten verenigd	25
13. Gezond financieel beheer nu en in toekomst	27
Bijlage 1. Portefeuilleverdeling	29
Bijlage 2. Brieven verenigingen en instellingen	30

Inleiding

Voorschoten in verbinding vooruit

Voor u ligt een coalitieakkoord gesloten door VVD, Voorschoten Lokaal en CDA. Het akkoord omvat afspraken op hoofdlijnen. Het document geeft een duidelijke richting voor de komende vier jaar. Na het sluiten van dit akkoord is er tijd en ruimte nodig om met de gezamenlijke fracties, coalitie en oppositie, maar ook met de samenleving, de verschillende onderwerpen verder uit te werken.

Het belangrijkste vinden wij dat *Voorschoten dicht bij de inwoner staat*. Dat zien wij als het fundament van de 3 pijlers die later worden toegelicht. Een open bestuurscultuur, een bestuur dat bereikbaar en transparant is, met een goede dienstverlening op alle gebieden. Ambtenaren denken met u mee, waarbij we procedures en regels verder vereenvoudigen daar waar mogelijk. We betrekken inwoners zoveel mogelijk, en organiseren onze processen van buiten naar binnen. We focussen op het leveren van goede dienstverlening aan onze inwoners. We stimuleren inwoners met ons mee te denken.

Ook met betrekking tot het bouwen en inrichten van de buitenruimte hebben we de medewerking nodig van onze inwoners. Inwonerparticipatie in termen van adviseren en meedenken is van groot belang en kan de kwaliteit van planvorming verbeteren. De participatieprojecten zijn duidelijk, transparant, maar ook eindig. Het uiteindelijke besluit van het gemeentebestuur zal een besluit zijn met oog voor het algemeen belang.

Voor ons zijn 3 *pijlers* van wezenlijk belang:

1) Voorschoten blijft een heerlijk woondorp

Ook in de toekomst blijft Voorschoten een heerlijk florerend woondorp, met betrokken inwoners, ondernemers en verenigingen. Een dorp met een groen karakter, voldoende voorzieningen, (preventieve) zorg en welzijn dichtbij en gezellige centra om onze boodschappen te doen of lokaal een baan te vinden.

2) Voorschoten heeft meer betaalbare woningen voor verschillende doelgroepen

We zetten in op het ontwikkelen van meer betaalbare woningen, met name gericht op jongeren, jonge gezinnen en senioren. De focus ligt dus op jongeren/starters, die graag in Voorschoten blijven wonen. Maar ook bouwen voor senioren om zo actief doorstroming op de woningmarkt te bevorderen. Levensloop bestendig wonen/bouwen vraagt extra aandacht.

3) Voorschoten is duurzaam en toekomstbestendig

Om klimaatveranderingen het hoofd te bieden gaan we aan de slag met oplossingen op het gebied van klimaatadaptatie. Duurzaam bouwen is de standaard, we gaan onze rioleringen wijkgericht up-to-date brengen. Ook zorgen we ervoor dat onze inwoners droge voeten houden in de toekomst en gaan daarbij zorgvuldig om met onze omgeving.

Bestuurlijke zelfstandigheid en regionale samenwerking als randvoorwaarde

Bovenstaande ambities kan gemeente Voorschoten niet bereiken als solospeler. Bestuurlijke zelfstandigheid is weliswaar essentieel om grip te houden op eigen voorzieningen, echter zal op meerdere gebieden, zoals zorg en welzijn, klimaat, afval, verkeer, maar ook delen van de bedrijfsvoering, intensief samengewerkt worden in de (Leidse) regio. Een goede dienstverlening voor onze inwoners heeft prioriteit, zelfs als regionale samenwerking soms ten koste gaat van eigen beleidsruimte.

Voorschoten en haar voorzieningen

Voorschoten is een dorp met veel mooie voorzieningen op het gebied van gezondheidszorg, sport, cultuur, winkelgebieden en prachtig groen. Voorschoten staat al jaren in de top 10 beste woongemeenten van Nederland, niet voor niks. Daarom maakt de coalitie zich hard om deze voorzieningen te behouden. Uiteraard maken we hier wel steeds de afweging in relatie tot onze structurele inkomsten en uitgaven.

Realisme in relatie tot financiën – werken aan oplossingen

Voorschoten heeft de komende jaren ruimte in de financiën om nieuwe ambities ook op te pakken en waar te maken. In de komende periode zal bij besluitvorming over die ambities goed gekeken worden naar de effecten op de gemeentelijke financiën. Bij besluitvorming over de ambities die wij gaan verwezenlijken wordt goed gekeken naar de financiële kaders. Niet alleen voor Voorschoten, maar voor gemeenten in het hele land is het momenteel een onzekere tijd. Begrotingen staan onder druk. Taken van het rijk worden overgedragen naar de gemeenten, soms met voldoende financiële middelen, maar soms ook met een opgelegde taakstelling. De stijgende kosten in de jeugdzorg en WMO hebben onze aandacht. Met corona achter de rug of beheersbaar, (alhoewel de cijfers nu weer stijgen), een oorlog in Oekraïne, is nog niet geheel duidelijk welke gevolgen dit heeft voor de gemeente en onze inwoners. Er bestaat onduidelijkheid over de ontwikkelingen van het gemeentefonds en daarmee de gemeentelijke financiële ruimte in brede zin, met name richting het jaar 2026 en verder.

Voorschoten is momenteel financieel beter op orde dan 4 jaar geleden. Om dat ook in de toekomst te blijven, zullen wij de komende periode keuzes maken. Grote investeringen zijn geen vanzelfsprekendheid. Hier zal actief financiële ruimte voor worden gezocht. Bijvoorbeeld extra inkomsten of besparingen creëren door het afstoten van vastgoed. Uitgangspunt zal zijn, nieuw beleid wordt gerealiseerd door het schrappen van oud beleid en of door een efficiëntere inzet van de beschikbare middelen.

Zo blijven we bouwen aan een dorp waar het fijn wonen is en blijft, waar voorzieningen in stand worden gehouden en waar wordt voorgesorteerd op een zelfstandig, mooi, duurzaam, waardevol en toekomstbestendig dorp.

Samenvatting

Voorschoten ligt midden in de Randstad tussen Den Haag en Leiden in verstedelijkt gebied. Toch heeft Voorschoten haar dorpse karakter weten te behouden en heeft een levendig centrum en veel groen. Dat maakt Voorschoten tot een uniek dorp en één van de aantrekkelijkste woongemeenten van Nederland.

Voorschoten blijft een levendig en dynamisch dorp voor komende generaties. Daarom pleiten wij voor meer betaalbare woningen voor jongeren en senioren, zodat onze jongeren in ons dorp kunnen blijven wonen en er doorstroming op de woningmarkt plaatsvindt. Daarbij hoort ook goede zorg voor inwoners die dat nodig hebben.

De gemeente staat dicht bij de inwoners en betreft inwoners bij het maken van beleid en stimuleert initiatieven. Onze gemeentelijke dienstverlening is daarbij goed georganiseerd. Met de energietransitie gaan wij ook aan de slag. We bereiden ons voor op een toekomst waarin we steeds meer een beroep doen op zon- en windenergie.

Met de beperkte investeringsruimte die we hebben maken we zorgvuldig afwegingen en brengen "Voorschoten in verbinding vooruit". De belangrijkste punten waarmee we aan de slag gaan zijn hieronder op een rij gezet.

Wonen

In Voorschoten is ruimte voor verschillende doelgroepen en komen er woningen beschikbaar in de verschillende huur- en prijssegmenten. Dat betekent een gevarieerd aanbod zijn van zowel koop- als huur woningen. Belangrijk is daarbij dat we inzetten op meer betaalbare woningen voor onze inwoners. We zorgen dat jongeren in ons dorp kunnen blijven wonen. We stimuleren doorstroming op de woningmarkt waarmee we iedereen een plek kunnen geven. De nadruk ligt hierbij op een goede plek voor jongeren en senioren.

Centrum

Een levendig centrum is essentieel voor Voorschoten als geheel. Daarom hebben we extra aandacht voor de ontwikkelingen in het centrumgebied. Met behulp van de nieuwe centrumontwikkelvisie bekijken we mogelijkheden om meer ingroeiplekken voor ondernemers te creëren.

Duurzaamheid en klimaat

De energietransitie raakt ook Voorschoten. Duurzame energie moet voor iedere inwoner beschikbaar zijn en iedere inwoner heeft daarin keuzevrijheid voor wat betreft de energiebron. We voeren de komende jaren onze gemeentelijke Warmtevisie uit en zetten samen met de regio in op een multi-bronnenstrategie. We werken een pakket aan maatregelen uit tegen hittestress, wateroverlast en droogte. De gemeente heeft een voorbeeldfunctie naar haar inwoners toe. Daarom leggen we ons toe op verduurzaming van gemeentelijk vastgoed.

Onderwijshuisvesting

Een goede onderwijshuisvesting is cruciaal en heeft onze prioriteit. Goede onderwijshuisvesting vraagt om forse investeringen. Om nieuwbouw, zoals de Fortgensschool mogelijk te maken gaan wij de komende jaren geld reserveren.

Grondstoffenplan

We denken anders over afval dan vroeger het geval was, namelijk als herbruikbare grondstof. Circulariteit is het uitgangspunt waarbij restafval in kg per huishouden gehalveerd wordt. Op deze wijze houden we afvalstoffenheffing beheersbaar. Alles wat we nu weggooien aan afval, wordt de grondstof zijn voor iets nieuws.

Goede zorg

Steeds meer mensen doen een beroep op zorg. Voor alle inwoners van verschillende leeftijden in Voorschoten is dit goed geregeld. Wij staan voor zorg die nu, maar ook in de toekomst voor alle Voorschotenaren toegankelijk blijft en ook in de buurt. Daarom ontwikkelen wij het aanbod van gezondheidscentra met voorrang, zodat in deze centra verschillend aanbod uit de zorg bij elkaar komt. Zo weet een inwoner de huisarts net zo gemakkelijk te vinden als de praktijkondersteuner jeugd. Ook hebben we als doel dat wanneer er urgentie van zorg en/of ondersteuning noodzakelijk is, de toetsing hierop (triage) snel kan plaatsvinden.

Financieel gezond

Uitgangspunt blijft een gezonde financiële huishouding. De gemeentelijke dienstverlening voor onze inwoners en bedrijven is en blijft betaalbaar. We kiezen voor een strakke begrotingsdiscipline. Daarbij sturen we erop dat de gemeente aan structurele lasten niet meer uitgeeft dan aan structurele inkomsten binnenkomt. We letten erop dat de gemeentelijke schulden betaalbaar blijven, ook voor een volgende generatie. Daarom zullen wij investeringsbesluiten weloverwogen maken. De gemeente blijft zo ook op de langere termijn financieel gezond.

1. Bestuurlijke zelfstandigheid

Om de inwoner zo goed mogelijk te kunnen bedienen vinden we het belangrijk dat we bestuurlijk zelfstandig blijven, met als voorwaarde dat we regionale samenwerking goed organiseren. In de eerste plaats richten wij ons bij deze regionale samenwerking tot de Leidse regio.

1. We zijn zelfstandig en daadkrachtig

We gaan uit van onze bestuurskracht en evalueren periodiek; dit doen we samen met inwoners, raad en belanghebbenden. Ook willen we meer gaan prioriteren en duidelijke afspraken maken over verantwoording, monitoring en evaluatie door het college.

2. We versterken onze gemeente door samenwerking

We maken duidelijke afwegingen over welk beleid in Voorschoten te maken is en voor welk beleid we gebruik willen maken van de regionale denk- en organisatiekracht. We gaan meer samenwerken dan we momenteel doen. Daarbij gaan we de mogelijkheden onderzoeken om op bepaalde bedrijfsonderdelen de uitvoering elders te organiseren. Daarbij wordt gedacht aan centrumgemeente Leiden of andere regionale samenwerkingsverbanden.

2. Een florerende economie

Het is in het belang van Voorschoten dat de lokale economie versterkt wordt. Vergeleken met andere gemeenten heeft onze gemeente gemiddeld minder bedrijven/ondernemers en minder werkgelegenheid binnen de eigen gemeentegrenzen. Dit terwijl een sterke lokale economie een belangrijke pijler is voor een stabiele, zelfstandige gemeente en een actieve samenleving. Daarom willen wij inzetten op:

1. Stimuleren van nieuw ondernemerschap
2. Aantrekken van bestaande bedrijven
3. Toekomst klaar maken van onze winkelcentra
4. Werk maken van dorpsmarketing en aantrekken van toeristen en dagjesmensen
5. Regionale samenwerking
6. Internationalisering
7. Oprichten extra Ondernemersfonds

1. Stimuleren van nieuw ondernemerschap

Wij gaan op verschillende manieren aan de gang om nieuw ondernemerschap te stimuleren. Meer mensen met een ondernemersachtergrond uit de bijstand helpen we te ondernemen. Wij gaan samen met buurgemeenten bewezen re-integratie programma's uitrollen.

Daarnaast werken we actief samen aan initiatieven als PLNT (broedplaats voor ondernemerschap), maar gaan we ook ruimtes in leegstaande (gemeentelijke) panden aanbieden aan creatieve, culturele of innovatieve startende ondernemers.

In en rondom ons centrum gaan we met behulp van de nieuwe centrum ontwikkelvisie mogelijkheden bekijken voor ingroeiplekken voor ondernemers. Daarnaast zetten wij communicatie in als middel om de bestaande locaties in centrum te promoten als werklocatie voor ZZP-ers.

2. Aantrekken van bestaande bedrijven

Door de vele transformaties in en rondom de Leidse regio zijn er steeds meer midden en grote bedrijven op zoek naar vierkante meters. Dit biedt kansen voor Voorschoten om ook op dit punt onze lokale economie te versterken.

Samen met de gemeenten uit Economie071 en de nieuw aangestelde bedrijventerreinen regisseur gaan we aan de slag om beter onze (potentieel) beschikbare ruimtes in kaart te brengen en daarbij vraag en aanbod bij elkaar te krijgen. Bij de Dobbewijk gaan we inzetten op met name grotere bedrijfspanden in plaats van kleine units. Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheid een strook aan de westkant toe te voegen. Spin-offs vanuit de Universiteit Leiden of Leiden Biopartner juichen we toe.

We actualiseren de visie Dobbewijk en stimuleren uitvoering van de regionale strategie. Daarnaast wordt hier nadrukkelijk gekeken naar verduurzaming, energie en vergroening.

Wij willen ruimte bieden voor optimalisatie bedrijventerrein Molenlaan en Rouwkooplaan en in (laten) spelen op technische en duurzame ontwikkelingen, zoals glasvezel.

3. Toekomst klaar maken van onze winkelcentra

Voorschoten blijft in de toekomst gezellige, levendige centra houden daarvoor zetten we een aantal stappen, die hieronder zijn beschreven.

Centrum Voorschoten

We ontwikkelen het centrum van Voorschoten om het aantrekkelijk te houden voor zowel bezoekers als ondernemers. Het wordt de huiskamer van Voorschoten, waarbij woningbouw op en rondom de gemeentewerf, pleinen, of Kruispuntkerk dit stimuleert. Aan iedere doelgroep wordt gedacht. Zo willen we dat senioren laagdrempelig en toegankelijk hun boodschappen kunnen doen, werkenden hun laptop kunnen openklappen bij een leuke koffietent of ZZP-ruimte, maar moet er ook ruimte zijn voor de kwalitatieve dagelijkse boodschappen. Ook dienstverlening vanuit de gemeente houden we beschikbaar in het centrum.

Er komt ruimte voor horeca op de pleinen zoals het Treubplein (met terrassen), het plein voor de Hema en afhankelijk van de ontwikkeling bij de Kruispuntkerk. Daarnaast is het mogelijk in de Schoolstraat daghoreca te vestigen en zijn er nog enkele plekken in de Voorstraat, waar ook horeca zou passen. Voorschoten richt zich met name op kwaliteitshoreca, dat wil zeggen gezellige restaurants, bij voorkeur een divers aanbod, leuke concepten, wellicht private dining, maar liever geen nieuwe afhaalfaciliteit met scooters voor de deur. Uiteraard met een balans waar wonen, werken en recreëren goed samengaan.

De centrummanager blijft aanwezig om te helpen bij professionalisering en organisatie van de centrumondernemers. We trekken nieuwe ondernemers aan en laten vraag en aanbod van commerciële ruimte beter op elkaar aansluiten. Dark stores zijn niet welkom in het centrumgebied.

Voorschoten barst van de cultuur, culturele verenigingen en creatieve mensen. Het centrum is een plek waar cultuur samenkomt en waar mensen kunnen genieten van verschillende voorstellingen, exposities of optredens. Dit kan buiten op het Treubplein, maar ook straks in de kerken in het dorp, wellicht bij Huize Bijdorp en de bibliotheek.

Ook stimuleren we doorloop van ons centrum. Dit betekent dat aan meerdere zijden publiekstrekkingen zitten. Aan de zuidkant gaan we het centrum koppelen aan de poort van Huize Bijdorp waar men direct een wandeling in het groen kan maken.

Kwalitatief groen en klimaatadaptiviteit zijn belangrijke aandachtspunten voor het centrum. Het mag best wat groener en wij willen daarnaast kijken naar hittestress of regenopvang. We kijken naar innovatieve oplossingen, zoals wellicht bedriegertjes die de ruimte leuker maken, tegelijkertijd zorgen voor verkoeling en opslag van regenwater.

Dit werken we uit in een nieuw omgevingsplan via het project ontwikkelvisie centrum. Hierbij gaan we met brede participatie van inwoners en belanghebbenden een plan uitwerken voor de toekomst. Dit nieuwe omgevingsplan zorgt ervoor dat we in de toekomst het centrum van Voorschoten sneller kunnen ontwikkelen.

Winkelcentrum Hofland

Met de realisatie van woningbouw bij onder andere het Fortuyn van Voorschoten en het project Arsenaal-Segaar voldoet winkelcentrum Hofland niet meer aan de eisen voor de toekomst. Samen met pandeigenaren, ondernemers en omwonenden werken we aan een plan om de omgeving van het winkelcentrum op te knappen en een goede parkeergelegenheid te creëren, waarbij aandacht is voor klimaatadaptieve maatregelen en meer groen.

Winkelgebied Van Beethovenlaan

De Beethovenlaan is nog steeds een zeer succesvol winkelgebied. Dit is te danken aan de actieve en goed samenwerkende ondernemers op deze strip. Wanneer hier het riool aangepakt wordt, kijken we meteen naar mogelijkheden om de parkeergelegenheden naar de eisen van vandaag te dag brengen.

4. Werk maken van dorpsmarketing en aantrekken van toeristen en dagjesmensen

We wonen in een geweldig dorp. Wij als Voorschotenaren weten dat al lang en zijn daar ook trots op. We blijven werk maken van dorpsmarketing en promotie, waarbij we niet alleen ondernemers, maar ook toeristen en dagjesmensen naar ons dorp willen halen.

Om dagjesmensen en toeristen te kunnen ontvangen denken we na over faciliteiten en overnachtingsplaatsen. Uitbreiding van toeristische overnachtingsplekken, en/of camperplaatsen kunnen waar mogelijk op steun rekenen. We komen met een bed and breakfast beleid, zoals beschreven in de actuele economische agenda.

Onze evenementen en culturele activiteiten zetten we beter op de kaart, samen met de marketingstichting. Door losse activiteiten te bundelen tot iets groters, kunnen we gezamenlijke promotie richting de regio organiseren.

De ontwikkeling van Vlietland biedt kansen voor Voorschoten. We zullen dan ook open staan voor gezamenlijke initiatieven en ideeën om toeristen vanuit Vlietland richting ons mooie dorp te krijgen.

5. Regionale samenwerking

Onze lokale economie is onderdeel van de regionale economie en kun je niet los van elkaar zien. We blijven de komende jaren actief regionaal samenwerken om gezamenlijke economische uitdagingen te lijf te gaan. Onze focus in de regionale samenwerking ligt op de thema's bedrijventerreinen, arbeidsmarkt, onderwijs en ondernemerschap.

We onderzoeken of ons lokaal beleid meer met de regiogemeenten kunnen afstemmen of zelfs harmoniseren, waarbij we gebruik maken van elkaars kennis, kunde en capaciteit.

6. Internationalisering

Voorschoten wordt steeds internationaler. We hebben 7% inwoners met een buitenlandse nationaliteit, veelal Brits. En 23% inwoners met een migratieachtergrond.

Om mee te gaan in deze ontwikkeling en de juiste dienstverlening te blijven bieden, is het nodig aangehaakt te blijven bij het Expat Centre Leiden. Daarnaast zetten we ons in voor meer ontwikkelingen waar te denken valt aan:

- meer Engelstalige (meertalige) communicatie en dienstverlening;

- een dependance van het Expat Centre Leiden of vergelijkbaar in Voorschoten, waar niet alleen expats maar alle internationals terecht kunnen;
- meer aandacht voor het taalcafé en ook (betaalde) Nederlandse lessen in de bibliotheek.

Hierin willen we samenwerken met de British School en haar leerlingen en samen projecten opzetten om internationals meer te betrekken bij ons dorp.

7. Ondernemersfonds

Samenwerking en zelforganisatie van Voorschotense ondernemers is cruciaal voor het versterken van de lokale economie. Daarom is het nodig dat er een structurele voorziening komt, die het mogelijk maakt om *echt* plannen te maken en niet afhankelijk te blijven van goedwillende enkelingen. Een ondernemersfonds bestaat op basis van een met de gemeente af te spreken verhoging van de OZB bedrijven. De opbrengst van die verhoging stellen we beschikbaar aan het fonds.

De opbrengst uit het fonds krijgen de ondernemers terug, in de vorm van een subsidie aan het Ondernemersfonds, dat als stichting met een eigen bestuur optreedt. Deze stichting kan projecten aanjagen of investeringen doen die geheel of gedeeltelijk ondernemend Voorschoten verder helpen al dan niet gezamenlijk met de gemeente.

3. Betrouwbare dienstverlening aan inwoners

Als gemeente zijn we er voor onze inwoners. De dienstverlening aan inwoners is één van de belangrijkste taken van de gemeente. Inwoners weten waar ze moeten zijn als zij iets van de gemeente nodig hebben. We willen graag de inwoners op een kwalitatief hoog serviceniveau kunnen bedienen. Die verbeterde dienstverlening heeft tijd nodig en gaat soms met vallen en opstaan.

1. Goede dienstverlening voor basistaken en hulp waar inwoners, verenigingen en bedrijven het niet alleen kunnen

Als gemeente zijn we er voor onze inwoners. Inwoners moeten onze gemeente dan ook goed kunnen bereiken. Dat gaat zowel over telefonische bereikbaarheid, als ook via de website of via het loket. We streven daarom naar één aanspreekpunt voor verenigingen en ondernemers om een goede en snelle dienstverlening en een actieve dialoog te bewerkstelligen. Bij een goede dienstverlening hoort een lage regeldruk: we proberen waar mogelijk regels te vereenvoudigen en regeldruk te verminderen.

2. Actief communiceren over gemeentelijk handelen

Informatie aan inwoners is essentieel. Daarom denken we goed na over hoe we communiceren naar de diverse doelgroepen. Daarbij willen we de beschikbare communicatiemiddelen zo effectief mogelijk inzetten. Te denken valt aan sociale media, krant, de gemeentelijke website, door middel van filmpjes of anderszins.

3. Proactieve houding van gemeentelijke organisatie

We vinden het belangrijk dat de gemeente proactief werkt, en er zoveel mogelijk faciliteiten bestaan voor de inwoners van Voorschoten. De ambtelijke organisatie neemt een dienstverlenende houding aan, die van ja mits: dienstbaar, innovatief, oplossend met een lerende cultuur. Deze cultuuromslag meten we doorlopend. We maken een verbeteringsslag in het afhandelen van e-mails, brieven en telefoontjes, handhaving en de controle daarop. Klachten handelen we snel af en doen dit liever in gesprek dan via papier. De afstand tussen ambtenaren en het dorp verkleinen we. Daarom stimuleren we dat er in het dorp op diverse locaties wordt gewerkt en niet alleen in het gemeentehuis. Zo leren de gemeenteambtenaren de inwoners ook beter kennen en andersom. Mede hierom organiseren we een open huis in het gemeentehuis.

4. Inwonerparticipatie stimuleren

We vinden het heel belangrijk om niet meer beleid van achter het bureau te maken, maar om in contact te treden met de Voorschotenaren en samen het beleid vorm te geven. We denken daarbij van buiten naar binnen. Het initiatief ligt daarbij niet meer altijd automatisch bij de gemeente maar kan ook komen vanuit onze inwoners.

1. Een zichtbare en transparante versterking van burgerparticipatie en "werken van buiten naar binnen"

Brede inwonerparticipatie organiseren we vroegtijdig en daar nodigen we de inwoners voor uit. Graag leggen we beleidskeuzes aan hen voor en praten we met inwoners over ontwikkelingen in het dorp, bijvoorbeeld ook over de ontwikkeling van bouwlocaties.

2. Uitleg geven over de gemeentebegroting aan inwoners

Graag organiseren we sessies voor inwoners die daar behoefte aan hebben. We kunnen zo uitleg geven over wat de afwegingen zijn in de begroting en waar de gemeente heeft besloten wel of geen geld uit te geven. Nieuwe instrumenten, zoals bijvoorbeeld bestuurseffectrapportages verdienen daarbij overweging.

3. Inwonerinitiatieven stimuleren

We stimuleren initiatieven vanuit de inwoners. Ook waar het gaat om werkzaamheden die nu door de gemeente worden gedaan, en waarvan inwoners denken: dit doen we liever zelf op onze eigen manier, proberen we inwoners te helpen waar mogelijk.

5. Veiligheid handhaven in ons dorp

Veiligheid in ons dorp is belangrijk. We organiseren dat goed mede met behulp van de veiligheidsregio, politie en onze buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's). Inwoners voelen zich veilig op straat en er is geen ruimte voor criminele activiteiten, zoals ondermijning, overlast, diefstal etc. Veilige speelplekken voor onze jeugd horen daar ook bij.

1. BOA inzet optimaliseren en gericht inzetten

We zetten BOA's meer gericht in op handhaving of om overlast tegen te gaan.

We vinden het belangrijk dat er naast BOA's ook voldoende wijkagenten in Voorschoten aanwezig zijn. Daarom blijven we regionaal inzetten op de norm van 1 wijkagent op 5000 inwoners.

Criminelen maken voor illegale activiteiten gebruik van legale bedrijven en diensten. Hierdoor vervagen normen en neemt het gevoel van veiligheid en leefbaarheid af. Dit effect heet ook wel ondermijning. Dit willen we hoe dan ook in ons dorp voorkomen en opsporen. Het is belangrijk dat onze inwoners ondermijning herkennen. Daarom vergroten we bewustwording bij inwoners door verbetering van de communicatie hieromtrent.

Voor de aanpak van overlast gaan we in gesprek met de overlastveroorzakers en met de ouders, indien nodig ook met behulp van Jongerenwerk, de politie of HALT.

Daarnaast heeft Voorschoten al jaren een mooie vrijwillige brandweer organisatie. We zetten ons in om samen met de veiligheidsregio zorg te dragen voor goede vrijwilligers zodat er naast de huidige vrijwilligers ook voldoende nieuwe vrijwilligers in dit mooie vak willen stappen.

6. Wonen

We vinden het belangrijk dat er ruimte is voor verschillende doelgroepen in Voorschoten en dat er woningen zijn in verschillende segmenten. Dat moet een gevarieerd aanbod zijn van zowel koop als huur. Daarom gaan we zorgen voor meer betaalbare woningen voor jong (meegegeven door de ASDV) en oud. Ook willen we de voorzieningen in Voorschoten op peil houden.

1. lopende projecten (incl prioritering) voortvarend doorzetten

Dit is voor ons een belangrijk punt dat de nodige uitleg behoeft. De maatschappelijke opgave op bouwen en wonen is om enerzijds zoveel als mogelijk sociale huurwoningen en betaalbare woningen (tot NHG-grens) te realiseren en anderzijds binnen de betaalbare woningen invulling te geven aan de taakstelling op maatschappelijke opvang en beschermd wonen.

De grote projecten geven het volgende beeld;

- Intratuin (129 woningen): De kaders zijn onherroepelijk (25% sociale huur). Hier kunnen we niet meer op sturen.
- *Starrenburg III (356 woningen)*: Vanuit de opdracht van de raad voorziet het programma in 15 % sociale huur en 15% goedkope koop. Gezien de fase waarin dit project zich bevindt is het niet wenselijk om nog te sturen op het percentage sociaal/betaalbaar. Dit zou immers betekenen dat we grote stappen terug zetten in het proces en het plan opnieuw vorm gaan geven. Nog afgezien van het feit dat de ontwikkelaars/grondeigenaren hier niet in mee zullen bewegen, houden we er rekening mee dat we hier dan de komende jaren niet gaan bouwen.
- Segaar/Arsenaal (95 woningen): de raad heeft met de vaststelling van het ruimtelijk kader ingezet op 15% sociale huur en 15% goedkope koop. Om bovengenoemde reden gaan we hier niet aan tornen.
- Bijdorp (60% sociaal; regulier sociaal alsook de combinatie sociaal/zorg)

We zetten maximaal in op snelle realisatie van deze projecten omdat we daarmee een grote stap kunnen zetten. Wij handhaven deze prioriteitenlijst.

2. Betaalbare woningen op gemeentegrond

We doen onderzoek hoe we onze gemeentegrond waarop nog woningbouw mogelijk is op een andere wijze kunnen inzetten dan de afgelopen decennia. Hoe maken we het mogelijk dat we onze kinderen, onze wijkverpleegkundige, politieagent ook aan een huis kunnen helpen? Niet gewoon verkopen, maar zoeken naar nieuwe mogelijkheden. We denken hier aan erfpacht en verkoop op een wijze die geen speculatie tot gevolg heeft. Lokaal maatwerk voor Voorschotenaren waarbij we ook kijken naar toewijzing. In samenwerking met corporaties en eventuele projectontwikkelaars gaan we op gemeentelijk versteende grond bouwen. We bouwen in lijn met de aankomende richtlijnen uit Den Haag (er wordt gesproken over 67% betaalbare huur en betaalbare koop) om in te lopen op meer sociale woningbouw en goedkope koop tot NHG grens. Bestaand woningbouwbeleid inzake particuliere grond houden we in stand.

Gezien de grote maatschappelijke opgave waar we voor staan vinden wij het een belangrijk vertrekpunt dat zowel de gemeente als de ontwikkelaars een bijdrage leveren aan de inhaalslag op betaalbare woningen. Het kan niet zo zijn dat de gemeente alleen aan de lat staat voor de inhaalslag op sociale huur en betaalbare koop. Ontwikkelaars hebben hierin ook een

verantwoordelijkheid en met hen willen we hierover afspraken maken. Daar waar we geen grondpositie hebben gaan we onderhandelen met de ontwikkelaar.

Vanuit de opgave willen we duidelijk zijn naar de inwoners van Voorschoten. Dit vraagt een heldere communicatiestrategie.

3. Centrum ontwikkelen: Churchillplein, MOC/UB en omgeving, Kruispuntkerk

We hebben extra aandacht voor de ontwikkeling van het centrumgebied. Een bruisend centrum is essentieel voor de levendigheid van Voorschoten als geheel. Wonen, winkelen en recreëren gaan elkaar op die manier versterken. Stimuleren van projectontwikkelaars om te starten met ontwikkeling krijgt extra prioriteit.

Er is een startnotitie in de maak. Uitgangspunten in deze startnotitie zijn gebaseerd op de kengetallen van het afgelopen coalitieakkoord. We vinden het belangrijk om hier snel verder mee te gaan. Veiligheid in het centrum is hierbij ook een aandachtspunt.

4. Moeder Godskerk herontwikkelen t.b.v. woningbouw

De coalitie wil graag verder met het herontwikkelen van de Moeder Godskerk voor woningbouw. We gaan in gesprek met projectontwikkelaar om te komen tot projectvarianten betreffende wel of niet de kerk te behouden. We onderzoeken of er ook zorgwoningen kunnen worden gebouwd, er bestaat een optie om met behoud van het pand woningen te ontwikkelen. Wij willen hierover echter pas na onderzoek een knoop doorhakken.

5. De best mogelijke prestatieafspraken corporaties maken

We willen de best mogelijke prestatieafspraken maken met woningcorporaties. We zorgen voor lokaal maatwerk. Regionaal gaan we hiervoor de mogelijkheden onderzoeken. Ook verduurzaming, doorstroming en (ver)nieuwbouw wegen we hierin mee. Mede als middel tegen energiearmoede.

6. Onderwijshuisvesting

Een goede onderwijshuisvesting is cruciaal. Goede onderwijshuisvesting vraagt om forse investeringen. Nieuwbouw van de Fortgensschool is onderdeel daarvan. Om dit te realiseren is het van belang hiervoor de komende jaren te gaan sparen (geld te reserveren).

We zoeken bij onderwijshuisvesting ook wat de voor-en nadelen zijn van een IKC (Integraal Kind Centrum) in het licht van de ontwikkeling van landelijk beleid op kinderopvang en bestemming op lange termijn.

7. Ambachts- en Baljuwhuis (AB-huis)

Met betrekking tot het AB-huis maakt deze coalitie even pas op de plaats. Het is nodig eerst duidelijkheid te verwerven over wat de situatie wordt van dit pand. Het geniet de voorkeur het AB-huis in te zetten voor het dorp.

8. Gemeentehuis

Het Voorschotense gemeentehuis voldoet niet aan de huidige standaarden en/of eisen voor een veilige, gezonde en duurzame werkomgeving. Het geheel renoveren of vernieuwen van het gemeentehuis lijkt gezien de te verwachten hoge investering niet haalbaar. We zoeken een slimme, praktische oplossing om toch een "gewoon goede" werkplek te creëren voor de organisatie. Wel wil de coalitie het zgn. moederhuis in stand laten. Te denken valt aan een klantcontactcentrum in het centrum gecombineerd met de huisvesting van BOA's én de mogelijkheid om culturele instellingen hun optredens te laten verrichten. Uitgangspunten hierbij zijn dat dienstverlening altijd dichtbij is, in het centrum. Aan slimme combinaties met woningbouw of andere functies wordt gedacht.

9. Gezondheidscentrum

We spannen ons in voor het realiseren van gezondheidscentra aan de Raadhuislaan en de Jan Evertsenlaan. We willen de huidige voorzieningen minimaal behouden met een divers aanbod van zorgfuncties inspeland op de demografie van Voorschoten.

7. Energie, groen en klimaat

Voorschoten is een heerlijke plaats om te wonen. Weekblad Elsevier zette in 2021 ons dorp op plek 8 van beste woongemeenten van Nederland. Toch is deze positie geen vanzelfsprekendheid. Rust en ruimte staat onder druk door onder andere toenemende verkeersdruk. Dit vraagt beleid op schone en duurzame mobiliteit wat ook bijdraagt aan een betere luchtkwaliteit. Een ander aspect is de Leefbaarheid. Door klimaatverandering wordt het weer grilliger met als gevolg een grotere kans op wateroverlast en hittestress. Met de uitvoering van de Visie op Energie en Klimaat (VEK) zijn we al goed op weg. Maar de huidige energiecrisis vraagt ons daarin fors te versnellen omdat dit ook de energiearmoede kan bestrijden. Isolatie, energiebesparing en schone energie moet bereikbaar zijn voor alle Voorschotenaren.

1. *Energietransitie*

Duurzame energie moet voor iedere inwoner beschikbaar zijn en iedere inwoner heeft daarin keuzevrijheid voor wat betreft de energiebron. We voeren de komende jaren onze gemeentelijke Warmtevisie uit en zetten samen met de regio in op een multi-bronnenstrategie.

Wij gaan midden- en lage inkomens actief helpen bij het verduurzamen van de woning om zo zoveel mogelijk energiearmoede te voorkomen. Dat doen we wijkgericht en in samenwerking met de energieambassadeurs en het duurzaam bouwloket. We dienen projectaanvragen in als het Rijk nieuwe subsidieregelingen instelt om het energieverbruik in woningen terug te dringen.

Met woningbouwcorporaties blijven we in gesprek om slecht geïsoleerde huurwoningen een beter comfort te geven wat ook bijdraagt aan de vitaliteit van de bewoners. Dit maakt dan onderdeel uit van de prestatieafspraken.

2. *Klimaatadaptie en groen*

We willen dat Voorschoten een leefbaar dorp blijft. Samen met onze inwoners, ondernemers, woningcorporaties, het Hoogheemraadschap en de provincie maken we het dorp klimaatadaptief. We werken een pakket aan maatregelen uit tegen hittestress, wateroverlast en droogte. Dat kan door in te zetten op vergroening, door lokaal water langer vast te houden en daar waar nodig het water makkelijker in de bodem te laten infiltreren.

3. *Verduurzamen gemeentelijk vastgoed*

De gemeente heeft een voorbeeldfunctie naar haar inwoners toe. Daarom maken we werk van het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed. Het streef- en einddoel voor CO₂-reductie in 2030 (49%) en 2050 (95%) willen we halen. Randvoorwaarde is dat de verduurzaming van het eigen gemeentelijk vastgoed haalbaar, betaalbaar en financierbaar zijn. Dit geldt natuurlijk ook voor het maatschappelijk vastgoed.

Om dit goed afgewogen te realiseren, herijken we de vastgoedportefeuille toekomstbestendig en behouden we alleen dat vastgoed dat maatschappelijk relevant is voor ons dorp. Dat doen we door al in 2022 te beginnen met het opstellen van een gemeentelijke routekaart voor de eerstkomende 4 jaar. Daarin werken we de eigen opgave en aanpak uit, inclusief de benodigde extra investeringen.

4. Verduurzamen bedrijfterreinen

Een duurzaam en groen bedrijventerrein is toekomstbestendiger en draagt bij aan een hogere economische waarde van bedrijfspanden, de omgeving zal schoner en veiliger zijn en voor de werknemers van de bedrijven leidt een groene en aantrekkelijke werkomgeving ertoe dat ze er graag blijven werken.

5. Luchtkwaliteit verbeteren

Een betere luchtkwaliteit is van levensbelang voor onze gezondheid. Het grootste percentage vervuilde lucht komt van buiten Voorschoten. Uitstoot van vrachtwagens, auto's en brommers kan worden teruggedrongen door te elektrificeren. Dit verhoogt de leefbaarheid in sterke mate. Wij focussen daarom op het elektrificeren van het verkeer. Dat betekent in de eerste plaats elektrificeren eigen wagenpark, waar mogelijk, en het voortdurend opschalen van het laadpalen netwerk aansluitend op de behoefte. Daarnaast gaan we onderzoeken op welke wijze we Voorschotense eigenaren van brommers en scooters met Euro 1 tot 3 verbrandingsmotoren van de weg af kunnen krijgen. Dit doen we bij voorkeur in samenwerking met omliggende gemeenten.

Ieder najaar start een campagne om overlast tegen houtstook tegen te gaan.

8. Grondstoffenplan

We gaan op een spaarzame manier om met onze grondstoffen. We denken anders over afval dan vroeger het geval was, namelijk als iets dat we als grondstof kunnen hergebruiken. Alles wat we nu weggooien, kan de grondstof zijn voor iets nieuws. Binnen ons afvalbeleid en grondstoffenplan maken we een verbeteringsslag in het scheiden van afval.

1. Afvalbeleid- Grondstoffen

Voor ons zijn de volgende uitgangspunten van belang als er gesproken wordt over het nieuwe afval- en grondstoffenbeleid.

- Gemakkelijke en laagdrempelige dienstverlening
- Verbeteren van afvalscheiding
- Grip houden op de kosten

Later dit jaar volgen onderzoeksresultaten die ons meer zullen vertellen hoe we bovenstaande uitgangspunten kunnen verbeteren en welke richting we op willen in de toekomst. Wij hebben de voorkeur om ons afvalbeleid te laten aansluiten op het beleid in de Leidse regio.

Op dit moment vinden wij dat er meer ingezet moet worden op voorlichting, want lang niet iedereen in het dorp weet vanzelfsprekend welk afval in welke bak moet, of is bewust dat betere scheiding echt gaat helpen voor een beter milieu, maar ook voor een lagere afvalstoffenheffing.

2. Verplaatsen milieustraat/ Verplaatsen uitvoerend Bedrijf / onderzoek naar combinatie van functies

We willen de activiteiten van het uitvoerend bedrijf verplaatsen, zodat we deze grond kunnen gebruiken om op te bouwen. Het MOC-terrein willen we beter betrekken bij het centrum. Daarom is het belangrijk om het uitvoerend bedrijf dat nu onderdeel is van het MOC-terrein te verplaatsen. Daarmee realiseren we een goed onderkomen voor onze ambtenaren van de buitendienst en kunnen we het centrum aantrekkelijker maken. Er zal in 2022 of 2023 een haalbaarheidsonderzoek worden gedaan naar de verplaatsing van het Uitvoerend Bedrijf. Een kwalitatief goed afvalbrengrstation faciliteren we in de directe (Leidse) omgeving.

9. Verkeer en Bereikbaarheid

Bij een levendig toekomstbestendig dorp hoort een goede ontsluiting, goede verbindingen met buurgemeenten en een goede doorstroming van verkeer, ook binnen Voorschoten.

1. Parkeercapaciteit winkelcentrum Hofland uitbreiden

De doelstelling is om de parkeerplaatsen te updaten naar de huidige omvang van de auto's. Op dit moment zijn er 110 parkeerplekken die door noodgedwongen dubbel parkeren maar voor 70% bruikbaar zijn. We zetten in op een betere kwaliteit op het gebied van parkeren die bijdraagt aan het hele gebied.

2. Bereikbaarheid Voorschoten op orde (N44 en Lammenschans)

De 'Parel aan de Vliet' moet goed bereikbaar blijven voor inwoners van Voorschoten, haar regio en toeristen. Om dit te realiseren zal extra aandacht gaan naar veilige fietsstraten waaronder de velostrada, laadopties voor elektrische fietsen en beter openbaar vervoer. Tevens blijven wij intensief in gesprek met onze buurgemeenten met betrekking tot de huidige knelpunten van onze toegangswegen. We willen hier zorgen voor een goede lobby met Wassenaar en Leiden. Hier worden twee grote knelpunten N44 en Lammenschans besproken. We willen dat hier binnen afzienbare tijd verbetering optreedt.

Ook fietsen en wandelen stimuleren we. We zien hier kansen om meer toeristen naar ons mooie dorp te krijgen. Mogelijk kunnen er wandelroutes of fietsroutes ontwikkeld worden, waarbij we in elk geval aan de slag gaan met de fietsveiligheid zoals we onder de wegbeheerpannen hebben beschreven.

10. Beheerplannen

Het beheren van de openbare ruimte, zowel onder als boven de grond draagt bij aan een kwalitatief hoogwaardig leefklimaat. Het gaat dan om het riool, wegbeheer, lantaarnpalen, maar ook om het beheer van ons groen. Het groen in ons dorp wordt als uniek gezien wat Voorschoten een aantrekkelijk woondorp maakt.

1. Achterstand riool (BRP) aanpakken

De riolering in Voorschoten gaat gemiddeld 50 tot 60 jaar mee. In de uitvoering van de vervanging van het riool is een achterstand opgelopen. Het gaat hier om 8 kilometer riool. De inventarisatie van de staat van het riool wordt zo snel mogelijk afgerond, zodat we weten welke vervangingen op welke termijn noodzakelijk zijn. Deze moet zo spoedig mogelijk worden afgerond, zodat we weten welke vervangingen op welke termijn noodzakelijk zijn. Zo weten we ook waar we financieel aan toe zijn ten aanzien van beheer en onderhoud. Specifieke aandacht is nodig voor inspectie van de persleiding van 1,5 km lengte en de werkzaamheden aan de Oranjeboomstraat. We willen op termijn alle beheerplannen meer wijkgericht gaan bekijken.

2. Wegbeheerplannen actualiseren

We geven voortvarend aandacht aan dit onderwerp om zo snel mogelijk verslechterde wegen aan te pakken en de rotonde voor het gemeentehuis te verbeteren, waarbij we direct kijken of we dit kunnen koppelen aan de inspectie en eventuele vervanging van riolering op die plekken.

3. Groenbeheerplan actualiseren

Het groen van Voorschoten is één van de grote kwaliteiten van ons dorp. In de vorige periodes is er veel aandacht geweest voor het groen houden van Voorschoten. Ook zien wij bomen als heel waardevol voor een kwalitatief hoogwaardige leefomgeving. In dat licht onderzoeken wij de mogelijkheid van een bomenfonds. De Bomenbond heeft aandacht gevraagd voor bomen in het bijzonder.

4. Overige openbare ruimte (lantaarnpalen centrum) op orde brengen

De verlichting van de Voorstraat is toe aan vervanging. Deze lantaarns zijn nog gasgestookt. Dat past niet meer in deze tijd. Met behoud van het historische profiel gaan wij deze op korte termijn vervangen en verduurzamen. Dit is één van de aandachtspunten meegegeven door Oud, Groen en Leefbaar Voorschoten.

11. Goede zorg voor de inwoners

Steeds meer mensen doen een beroep op zorg. We willen dat zorgverlening in Voorschoten goed geregeld is en dat er plek is voor verschillende doelgroepen in ons dorp. Wij staan voor toekomstbestendige zorg voor alle Voorschotenaren. Daaronder scharen wij ook meer aanbod van tweedelijnszorg, effectieve zorg en aanbod, triage via huisartsen en door praktijkondersteuners. Daarom wordt het aanbod van gezondheidscentra met voorrang georganiseerd.

1. Gezondheid

Gezondheid is net als sport en beweging een belangrijk onderwerp voor alle Voorschotenaren. We vinden het belangrijk dat er een gezondheidscentrum is. Daarom geven we prioriteit aan de bouw van gezondheidscentra op de Jan Evertsenlaan en Raadshuislaan.

Voorschoten voor elkaar moet door ontwikkeld worden voor toegang en hulp van 0 tot 100. Daarnaast maken we Voorschoten voor Elkaar beter toegankelijk door het inrichten van een loketfunctie. We ondersteunen mantelzorgers in hun activiteiten als mantelzorgers, door bijvoorbeeld aanbod van cursussen en andere ondersteunende activiteiten.

2. Jeugd/jeugdzorg

Kinderen en jongeren hebben een fijne jeugd in Voorschoten. Ze groeien zo gezond en kansrijk mogelijk op. Zij zijn de toekomst van Voorschoten. Daarom is van groot belang om vroegtijdig mogelijke belemmeringen op te sporen en preventief aan te pakken (zicht houden op het welbevinden van onze jeugd). Indien nodig ontvangen zij hierbij een vorm van ondersteuning, zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig. We hebben blijvende aandacht voor minder medicijngebruik en minder doorverwijzingen naar de tweedelijns zorg. We sturen zowel op de kwaliteit en kwantiteit als de kosten van de jeugdhulp.

Ook is het belangrijk dat er een integrale aanpak is. Niet alleen het kind moet hulp krijgen, maar het hele gezin. Ook hier is maatwerk belangrijk om te voorkomen dat er (kostbare) hulp geboden wordt die niet nodig is. De zorg of hulp voor kind/familie moet zo dicht mogelijk bij huis.

Gebleken is dat de jeugd het zwaar te verduren heeft gehad tijdens de corona pandemie. Daarom wordt er aanvullend ook gekeken naar voorkomen van problemen zoals burn-out klachten bij pubers.

3. Onderwijs

Goed onderwijs is essentieel voor de jeugd in Voorschoten. De gemeente biedt ondersteuning bij het voorkomen van thuiszitters in het onderwijs. Om de ontwikkelkansen van jonge kinderen te vergroten, stimuleert de gemeente dat achterstanden bij jonge kinderen worden weggewerkt, bijvoorbeeld op de peuterspeelzaal of kinderdagverblijven. Pesten is een veel voorkomend probleem onder jongeren, of dit nu op straat, in de klas, op het sportveld of online is. In ons dorp zetten we ons actief in voor het sluiten van afspraken die pesten tegengaan en zullen voorkomen: 'anti-pestepact'. We stimuleren bewegen en bewegingsonderwijs op scholen. We vinden het belangrijk dat scholen goed omgaan met gezonde voeding. Een goede connectie tussen de scholen en onze cultuur en sportverenigingen is essentieel. De gemeente voert regie over de extra gelden vanuit corona-middelen (NPO-gelden) bijvoorbeeld door een Lokale Educatie Agenda. We onderzoeken de mogelijkheden voor statushouders op het gebied van onderwijs bijvoorbeeld door schakelklassen.

4. Jongerenwerk

Het jongerenwerk in Voorschoten heeft een belangrijke functie. Zij spelen niet alleen een rol in het activiteitenaanbod voor jongeren, maar hebben ook een signalerende functie en zouden nog meer jongeren kunnen leiden naar sport- of cultuurverenigingen. De capaciteit is nu nog minimaal en er worden beperkingen ervaren om goed het jongerenwerk uit te voeren.

We investeren in het jongerenwerk met mogelijk extra inzet en of mogelijkheden binnen het dorp via Voorschoten voor Elkaar. De taken en verwachtingen van Jongerenwerk worden nader uitgewerkt, jongerenwerk richt zich in elk geval op coaching, zorgsignalering en talentontwikkeling.

5. Senioren

Voor senioren is het van belang om zo prettig mogelijk te wonen in het dorp, zolang mogelijk in de vertrouwde omgeving. We willen bereiken dat senioren zoveel mogelijk actief blijven deelnemen in Voorschoten en daarbij vitaal blijven. Ook streven we ernaar eenzaamheid aan te pakken. Dat bereiken we door woningen te bouwen die toegankelijk zijn voor de doelgroep. Ook zorgen we dat de sport, cultuur en buurthuizen toegankelijk en laagdrempelig zijn. We steunen initiatieven vanuit senioren voor sport/beweging.

6. WMO

De WMO is een belangrijk instrument voor die inwoners van Voorschoten die het nodig hebben. Het is van belang dat de inwoners van Voorschoten in aanmerking komen voor kwalitatief goede voorzieningen voor een schappelijke prijs. De kosten van de WMO gaan omhoog in de komende jaren. Nieuwe woningbouwprojecten worden direct levensloopbestendig gebouwd, om zo op latere kosten te besparen.

We blijven focussen op zo lang mogelijk zelfredzaamheid bij mensen. Dit wordt ook aangedragen door Voorschoten Voor Elkaar. Bij zeer dure woningaanpassingen voor 1 of enkele personen willen we verhuizen stimuleren. We onderzoeken de mogelijkheden om collectieve voorzieningen uit te breiden. Een van de mogelijkheden waar wij aan denken is een hulpmiddelendepot/inleverpunt waar mensen hun gebruikte hulpmiddelen kunnen laten repareren en waar de spullen hergebruikt kunnen worden. Graag willen we een Woon-zorg visie opstellen. We evalueren de kostenbesparende maatregelen die bij WMO zijn ingevoerd.

7. Werk en inkomen

We vinden het van belang dat alle Voorschotenaren naar vermogen kunnen meedoen en zoveel mogelijk gestimuleerd worden om zelfredzaam te zijn via werk. Voor die Voorschotenaren die het nodig hebben, is er een vangnet beschikbaar. We behouden daarbij goede sociale voorzieningen. Ook hierbij is preventie van belang. We gaan actiever inzetten op re-integratie en participatie van specifieke doelgroepen. Wij willen bijvoorbeeld focus op mensen aan het ondernemen helpen vanuit de bijstand of als statushouder met ondernemerservaring. Bij om- en bijscholing richten we ons op iemands talenten. Wanneer de stap naar regulier werk nog te groot is, begeleiden we onze inwoners naar beschut werk en leerwerkplekken. We stimuleren nauwere samenwerking tussen de verschillende maatschappelijke hulporganisaties (VVE), buurthuizen, diaconie van geloofsgemeenschappen etc. in het sociale domein. We onderzoeken of het mogelijk is dat een consulent werk en inkomen binnen de gemeentegrenzen kan werken.

8. Inburgering

Het is voor Voorschotenaren van belang zoveel mogelijk samen mee te doen in het dorp. Daarom is inburgering van groot belang. De huidige inzet op inburgering breiden we verder uit. We houden statushouders in beeld en koppelen ze zo snel mogelijk aan een begeleider. Sinds 1 januari 2022 is de nieuwe inburgeringswet van kracht. In de lijn van de nieuwe inburgeringswet helpen we groepen die niet zelfredzaam zijn en niet zelf kunnen inburgeren lokaal.

We zorgen voor betaalbare cursussen, dichtbij huis om als nieuwkomer de taal te leren en we gaan laaggeletterdheid tegen. Denk hierbij aan ons taalhuis in de bibliotheek Voorschoten. Bij de inburgering besteden we meer aandacht aan onderwerpen als zelfbeschikking, de gelijkwaardigheid van man en vrouw, LHBTI-rechten, antisemitisme en de vrijheid van godsdienst.

12. Voorschoten verenigd

Het rijke verenigingsleven in Voorschoten typeert ons dorp en zorgt voor saamhorigheid en sociale cohesie. We hebben veel aandacht en waardering voor de vrijwilligers in ons dorp. We willen de verenigingen en instellingen daarbij sterker gaan ondersteunen en stimuleren daarbij onderlinge samenwerking. Deze coalitie gaat de verdeling van de gelden voor verenigingen vereenvoudigen zodat er meer geld voor de verenigingen overblijft.

1. Verenigingen

De verenigingen zijn een belangrijke pijler in Voorschoten. De afspraken per vereniging verschillen echter sterk. Om daar meer harmonie en duidelijkheid in aan te brengen is het nodig om alle individuele afspraken te bekijken. We brengen in kaart hoe de huidige afspraken (inclusief bijvoorbeeld beheer en onderhoud) in elkaar zitten. Afhankelijk van de uitkomst daarvan wordt gezien of er afspraken herzien worden.

2. Sport

Sporten en beweging vinden we belangrijk. We willen toewerken naar een inzet/visie vanuit gemeente op een efficiënte/proactieve manier. Daarbij betrekken we ook onze inwoners. Bij de visie is het belangrijk om te kijken naar zowel aanbod voor verschillende doelgroepen, sportclubs etc. als ook te kijken naar thema's als toegankelijkheid en een veilig sportklimaat. Wij willen meer doen aan het promoten van sport, en initiatieven ondersteunen. Het is belangrijk om waar nodig ook regionale samenwerking op te zoeken voor sporten/grensoverschrijdende onderwerpen.

3. Jeugdfonds Sport en Cultuur

Ieder kind in Voorschoten moet de kans krijgen kennis te maken of zich te kunnen ontwikkelen in sport en/of cultuur. In Voorschoten groeien circa 300 kinderen op in armoede, waarbij sport, cultuur, of zwemles vaak geen optie zijn. Voorschoten wil in overleg met het jeugdfonds en stichting Leergeld kijken of door deelname in dit fonds we deze kinderen beter kunnen faciliteren dan met de huidige minima-regelingen. Hierbij sluiten we aan bij de al beschikbare regelingen in andere gemeenten.

4. We bouwen het sport/preventie / leefstijl akkoord verder uit

Het sport/preventieakkoord willen we verder ontwikkelen.

5. Accommodaties / nieuwe initiatieven (zoals blaashal/ijsbaan)

Er zijn binnen onze gemeente een aantal nieuwe initiatieven waar het gaat om accommodaties voor sportactiviteiten. Dit zijn veelal initiatieven op gebied van accommodaties (die zelf kostendragers aanbieden). Waar mogelijk steunen we deze initiatieven vanuit de gemeente en ondersteunen en dereguleren. Ook hier vragen wij aandacht voor toegankelijkheid, duurzaamheid, veiligheid en inclusiviteit. Zo ligt er bijvoorbeeld een initiatief van MHC Forescate voor een blaashal en horen wij van initiatieven vanuit inwoners om de ijsbaan beter te benutten.

6. Bibliotheek

De bibliotheek heeft een belangrijke functie in het sociaal domein. Niet zozeer alleen voor boeken, maar juist de andere wettelijke en maatschappelijke taken. Dat is ook de reden dat de bibliotheek na een motie afgelopen jaar meer subsidie gaat krijgen. We zetten de (verhoogde) subsidie aan de bibliotheek door. De bibliotheek kijkt daarbij hoe binnen de bestaande middelen geprioriteerd kan worden.

7. Bibliotheek inclusief culturele functie

Eerder is onderzoek gedaan naar een multifunctionele accommodatie. We willen dit jaar nog een besluit nemen over de wijze waarop we de bibliotheek gaan verbouwen tot een bibliotheek met een culturele functie. De inzet is dat de verbouwkosten niet meer bedragen dan de nu gereserveerde kosten (ongeveer 5,2 miljoen).

We realiseren ons dat we daarmee niet direct alle culturele functies kunnen onderbrengen. Daarom gaan we gelijktijdig kijken hoe we de overige culturele functies op een andere plek in het centrum van Voorschoten kunnen huisvesten. Iets dat door de Cultuurfabriek ook is genoemd, omdat cultuur, economie en historie elkaar kunnen versterken. Dit onderzoeken wij en werken we ook uit in het eerste coalitiejaar, zodat ook hiervoor helderheid komt. Er wordt gedacht aan een combinatie met gemeentelijke dienstverlening en cultuur, waarbij ook woningbouw niet wordt uitgesloten.

8. Cultuur

Aandacht voor cultuur is belangrijk voor Voorschoten. We gaan aan de slag met de concept cultuurvisie, omdat we vinden dat het een belangrijke voorziening is in ons dorp. Het is een bouwsteen in het versterken van de samenleving. De cultuur coördinator gaat dit de komende twee jaar ondersteunen. Een gevarieerd aanbod van kunst en cultuur wordt bereikbaar voor alle inwoners in Voorschoten.

9. Zwemmen in Voorschoten

Wij willen een mogelijkheid om te zwemmen in Voorschoten beschikbaar houden. Vooral nog betekent dit dat we doorgaan met het zwembad zoals het er nu is. In 2025 willen we in elk geval nog een verlenging van 5 jaar doen. Wij vinden het daarbij belangrijk dat er zwemlessen blijven in Voorschoten en dat ouderen de mogelijkheid blijven behouden om hun baantjes te trekken in Voorschoten.

13. Gezond financieel beheer nu en in toekomst

Wij zijn ons er bewust van dat de financiële situatie van de gemeente fragiel is en zetten ons in voor een gezonde financiële gemeentelijke huishouding op de korte en lange termijn.

Voor belangrijke en omvangrijke investeringen, zoals onderwijshuisvesting vinden wij het belangrijk, dat hiervoor tijdig middelen worden vrijgespeeld, door hier voor te sparen. Uitgangspunt voor de lokale OZB lasten is dat deze in principe niet meer dan trendmatig mogen groeien. Een meer dan trendmatig groei ten behoeve van betere voorzieningen vraagt om een brede zorgvuldige afweging, waarbij burgers en of ondernemers betrokken worden;

De raad heeft afgesproken dat Voorschoten meer ruimte krijgt om te investeren (nota schuldbeheersing). Naast die investeringen kijken we ook goed naar de inkomsten die we van het rijk krijgen. Hierin vinden met regelmaat wijzigingen plaats die effect hebben op onze financiële situatie. Ondanks die extra investeringsruimte is het belangrijk dat Voorschoten aan het einde van het jaar de inkomsten en uitgaven in balans houdt en investeringen zorgvuldig afweegt. We houden daarbij ook de lastendruk van onze inwoners en ondernemers scherp in de gaten (gemeentelijke belastingen die onze inwoners en ondernemers betalen).

Wij dragen zorg voor een transparante lange termijn investeringsagenda en we streven naar een sluitende meerjarenbegroting.

Coalitieprogramma 2022-2026

namens de fracties van VVD, VL, CDA

Voor akkoord:

Katrien van Meenen

Wouter van Duivendijk

René Zoetemelk

Voorschoten, ...

Bijlage 1. Portefeuilleverdeling

Portefeuille burgemeester Stemerding

Openbare Orde en veiligheid
Dienstverlening en deregulering
Vergunningverlening en Handhaving
Evenementen
Bestuurlijke en juridische zaken
Straatnaamgeving
Communicatie en lokale omroep
Personeel, organisatie en ICT

Beoogd portefeuillehouder De Bruijn

Economie en vestigingsklimaat
Centrum en Winkelcentra
Internationalisering
Regiozaken en regionale samenwerking
Omklap Sociaal Domein
Toerisme en recreatie
Vastgoed (inclusief bibliotheek, exclusief sport)
Werk en Inkomen

Beoogd portefeuillehouder Van der Elst

Financiën
Volkshuisvesting en woningbouw
Grondzaken
Omgevingswet
Onderwijs en Onderwijshuisvesting
Subsidiebeleid
Kunst, Cultuur, Bibliotheek en erfgoed

Beoogd portefeuillehouder Zoetemelk

Begraafplaatsen
Beheer openbare ruimte en groen
Duurzaamheid, milieu en energie
Gezondheidszorg incl. hecht
Grondstoffen en circulariteit
Inwonersparticipatie
Jeugdzorg
Riolering
Sport en Zwembad (incl. vastgoed)
Verkeer en Vervoer
Vrijwilligersbeleid
Welzijn en Wijkbeleid
WMO

Bijlage 2. Brieven verenigingen en instellingen

Brief gekregen van:	Toelichting
<p>1. Adviesraad Sociaal Domein vraagt aandacht voor –</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Weerbaarheidskursussen jeugd. b. Voorschotens jeugdmonitor Reeds bestaande data-banken zouden moeten worden uitgebouwd tot een Voorschotense jeugdmonitor, die een doelgerichte afstemming preventie-curatie mogelijk maakt. In die jeugdmonitor dient ook aandacht te zijn voor een maatschappelijk probleem nl. de aanpak van huiselijk geweld, kindermishandeling en seksueel geweld. c. Huisvesting jeugd d. Kwijtschelding gemeentebelastingen - Inwoners van Voorschoten die net boven het minimum zitten, zouden – juist in deze tijd van oplopende (energie)kosten – in voorkomende gevallen ook in aanmerking moeten kunnen komen voor kwijtschelding van gemeentebelastingen. e. Schuldsanering: Gemeente Vs om te overwegen om afstand kunnen doen van haar positie als preferente schuldeiser. Hierdoor krijgen andere schuldeisers een groter deel van de schuld terugbetaald en zullen zij eerder meewerken aan het traject van schuldsanering f. Burgerflora mbt participatiebeleid en o.a. prioriteiten en posterioriteiten in de zorg,	<p>Gedeeltelijk meegenomen in het coalitieakkoord. Huisvesting voor de Jeugd is één van de speerpunten</p>
<p>2. Voorschoten Voor Elkaar:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Preventie en vroeg signalering b. Sociaal cohesie c. Bevorderen van zelfredzaamheid d. Meerjaren subsidie – bij voorkeur per 4 jaar – i.v.m. continuïteit en bedrijfsvoering.	<p>Sociale cohesie en bevorderen zelfredzaamheid komt op meerdere plekken terug in het coalitieakkoord</p>
<p>3. Oud Groen en Leefbaar Voorschoten:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Autoluw Voorstraat b. Lampen Voorstraat c. Bord bij dorpspomp en ook aandacht voor parasols Floris V d. Uitbreiding terrassen – restricties ivm zicht op.... e. Fietsenrekken anno begin 20ste eeuw	<p>Dit wordt verder meegenomen in de uitwerking van de centrumvisie</p>
<p>4. Cultuurfabriek:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Concept Cultuurnota meenemen bij opstellen van coalitieakkoord b. MFA - Een locatie nauw verbonden met het economische en historisch hart van	<p>Gedeeltelijk meegenomen in het coalitieakkoord. De komt van een bibliotheek met culturele functie is genoemd, ook de cultuurcoördinator is genoemd.</p>

<p>Voorschoten, zodat cultuur, economie en historie elkaar kunnen versterken en onderdeel uitmaken van een toekomstbestendig en leefbaar Voorschoten.</p> <p>c. Cultuurcoördinator en rol hiervan nl. , versterking van samenwerkingen tussen cultuur onderling en tussen cultuur, onderwijs, sport en welzijn. Verlaging van maatschappelijke kosten.</p> <p>d. Doelen mbt versterking van culturele sector</p> <p>e. Meer geld voor cultuur</p>	
<p>5. Bibliotheek Voorschoten-Wassenaar Punten 1 en 2 in brief betreffen zijn inleiding en toelichting op huidige situatie Punt 3 - Ons pand aan de Wijngaardenlaan moet sowieso verduurzaamd worden. De kosten daarvan zijn minimaal € 2 à 3 mln, ook als er geen MFA komt. Punt 4 - Naast de lidmaatschapsbijdragen en gemeentesubsidie is sponsoring een belangrijke dekkingsbron. Zo mikken we erop dat de inrichting van de MFA na goedkeuring door de Raad grotendeels betaald gaat worden door bedrijven en particulieren in en om Voorschoten.</p>	<p>De bibliotheek is genoemd in het coalitieakkoord. De punten 1 t/m 4 zullen meegenomen in de afwegingen mbt uitvoering.</p>
<p>6. PvdA:</p> <p>a. Motie 231 Wonen: 30% sociaal, 25% middenhuur of sociaal koop</p> <p>b. Duurzaamheid – wijkgerichte aanpak</p> <p>c. Geen PM posten in begroting</p>	<p>Percentages sociaal en middenhuur zijn meegenomen evenals duurzaamheid.</p>
<p>Externe partijen met maatschappelijk en/of ruimtelijke vraag / invloed in Voorschoten:</p> <p>7. Liander:</p> <p>a. Een verdubbeling van het aantal transformatorhuisjes in wijken en adviseert de gemeente hiermee alvast rekening te houden in de bestemmingsplannen.</p> <p>b. Wijkuitvoeringsplannen - Vanuit de vastgestelde transitievisie warmte toewerken naar wijkuitvoeringsplannen en vervolgens naar realisatieplannen.</p> <p>c. Publieke laadinfrastructuur - Om de energie-infrastructuur op tijd gereed te hebben, is het essentieel om voor meerdere jaren plannen te hebben hoe en waar laadpunten komen voor elektrisch vervoer. Hierdoor kunnen marktpartijen en Liander aan de slag met de verwachte uitrol van publieke laadinfrastructuur.</p> <p>d. Regionale Energie Strategie /Duurzame opwek</p>	<p>Zal verder worden gezien bij de uitvoering</p>
<p>8. Toilet Alliantie:</p> <p>a. Openbare toilet in het centrum</p> <p>b. Bij wandelgebieden (om de 5 km) en langs fietsroutes (na ieder 25 km)</p>	<p>Zal verder worden gezien bij uitvoering</p>
<p>9. Bomenbond: Als Bomenbond vragen wij uw aandacht voor de biodiversiteit in uw gemeente en de bomen in het bijzonder. Het recente rapport Natuurinclusief</p>	<p>Het groen in Voorschoten wordt als een belangrijke waarde gezien en is meegenomen in het coalitieakkoord.</p>

<p>Nederland van de Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur laat zien dat de natuur in onze omgeving achteruitgaat. Voorschoten is een groene gemeente maar ook hier staat de natuur onder druk.</p>	
<p>10. Zon op schooldaken: Zon-op-school is ook onderdeel van het Urgenda 54-puntenplan</p>	<p>Is een punt wat aan de orde kan komen bij de uitvoering. Duurzaamheid en klimaat staat wel hoog op de agenda van de nieuwe coalitie</p>
<p>11. Mantelzorg.nl Mantelzorgwaardering individueel 2021: Afgeschaft – klopt dit?</p>	<p>Op dit moment is hier in het coalitieakkoord geen zicht op, dit hangt samen met de uitvoering</p>
<p>12. ROV ZH Verkeersveiligheid in zijn algemeenheid en rol van raad / gemeente hierin.</p>	<p>Dit is meegenomen in het hoofdstuk Verkeer en Bereikbaarheid in het coalitieakkoord.</p>